

Luthers in heftig debat over ingrijpen in Bosnië

KRISTIANSAND (EPD) - Binnen de Lutherse Wereldfederatie is een heftige discussie ontbrand over de vraag of militair ingrijpen in Bosnië-Heregovina theologisch gerechtvaardigd is. Op de LWF-bestuursvergadering in het Noorse Kristiansand keerden vooral Scandinavische en Duitse gedelegeerden zich tegen een resolutie waarin de Verenigde Naties tot een dergelijk militair ingrijpen wordt opgeroepen.

Vorige week pleitte LWF-secretaris dr. Gunnar Staalset voor een „actualisering” van de leer van de rechtvaardige oorlog. „Ter verdediging van de menselijkheid” blijft de internationale gemeenschap niets anders over dan militair ingrijpen. In het geval van Bosnië-Heregovina is de leer van de rechtvaardige oorlog „ethisch verantwoord”, zo zei Staalset.

Zo'n oproep onttaardt snel in een uitslaande brand en „misschien wel in een derde wereldoorlog”, zei de Deen Karsten Nissen. De LWF bevindt zich niet in een positie dat zij tot een

oorlog kan oproepen. Lutheranen kunnen niet terzelfdertijd bidden en oproepen tot geweld, aldus bisschop Christoph Stier van Mecklenburg.

In plaats van de gerechtvaardigde oorlog is het beter te spreken van een „helaas noodzakelijke oorlog”, zoals het gewapende verzet tegen Hitler-Duitsland, aldus bisschop Horst Hirschler van Hannover. De LWF moet duidelijk maken dat elke oorlog fout is. Ook de president van de LWF, de Braziliaan Gottfried Brakemeier, noemde de resolutie „gevaarlijk”.

Staalset daarentegen hield voet bij stuk. Het gaat volgens hem niet om de eenheid binnen de LWF maar „om het lijden van duizenden mensen, van 3,4 miljoen vluchtelingen en duizenden vrouwen die op gruwelijke wijze zijn verkracht”. De kerken hebben ook de bevrijdingsbewegingen in Afrika gesteund. „Als de internationale gemeenschap het moorden wil beëindigen, kunnen de kerken niet toezien en zeggen: dat is ethisch niet verantwoord”, zo verdedigde Staalset de resolutie.

LVGS geeft dit jaar geen schoolgids uit

(van onze onderwijsredactie)

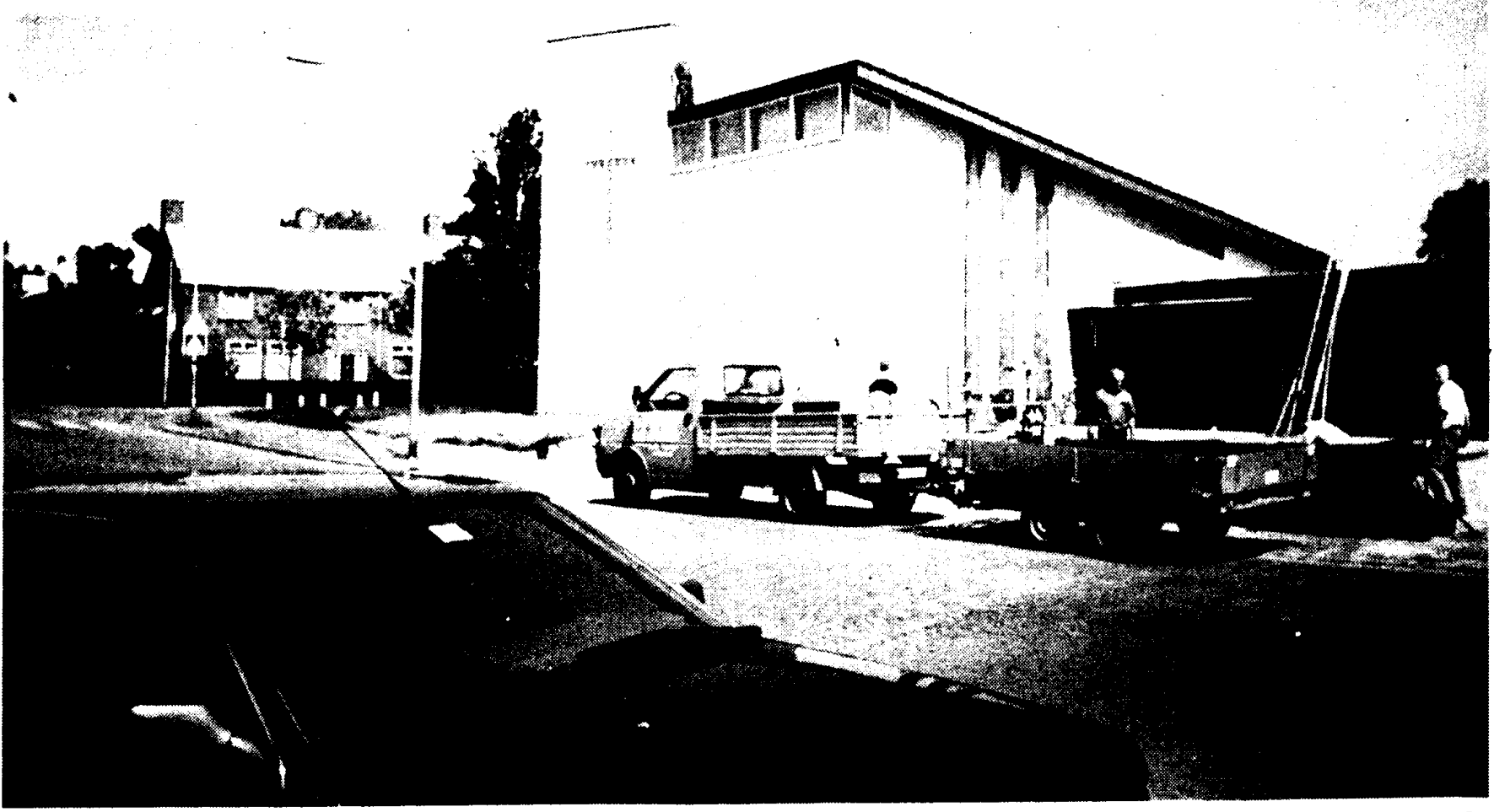
WEZEP - Het Landelijk Verband van Gereformeerde Schoolverenigingen (LVGS) in Wezep ziet af van het uitbrengen van een adresboekje van gereformeerde schoolverenigingen. Gegevens over de scholen zullen, evenals in voorgaande jaren, volgend jaar weer worden vermeld in het Handboek van de Geref. Kerken (vrijg.).

Dat is het LVGS overeengekomen met de uitgever van het Handboek, Oosterbaan & Le Cointre in Goes, zo heeft LVGS-directeur Cossen gisteren desgevraagd bevestigd.

Aanvankelijk had het LVGS in april een eigen schoolgids willen uitbrengen, omdat de gereformeerde scholen voor basisonderwijs in het Handboek 1993 abusievelijk niet apart vermeld waren. Door een communicatiestoornis tussen eindredactie en uitgever van het Handboek zijn dit jaar alleen de secretariatsadressen van de plaatselijke schoolverenigingen opgenomen.

Het LVGS heeft overigens wel een adressenlijst van aangesloten verenigingen beschikbaar. Deze kan op aanvraag worden toegezonden.

Nieuwe chr. geref. kerk Den Helder

(van onze red. kerkelijk leven)

DEN HELDER - Aanstaaende vrijdag nemen de chr. gereformeerden in Den Helder een nieuw kerkgebouw in gebruik aan de Fazantenstraat. De kerk gaat de naam 't Kruisanker dragen en telt 225 zitplaatsen, met de mogelijkheid dit aantal tot 280 uit te breiden.

In verband met de opening van het nieuwe onderkomen belegt de kerkeraad voor gemeente en genodigden om 19.30 uur een speciale samenkomst. Een week daarna, op vrijdagavond 9 juli, geeft organist W.H. Zwart voor belangstellenden een orgelconcert. Zaterdag 10 juli wordt tussen 10.00 en 14.00 uur open dag gehouden.

Nieuwbouw was nodig nadat het oude kerkje aan de Steenracht drie jaar geleden was verkocht aan de Vergadering der

Gelovigen. De ongeveer 300 leden tellende gemeente vond daarna onderdak in de Johanneskerk, die men van de hervormde gemeente huurde.

De totale kosten voor grond, bouw en inventaris (inclusief elektronisch orgel) bedroegen rond de f 1.200.000,-. Door veel zelfwerkzaamheid konden de bouwkosten laag blijven. Binnen tien jaar heeft de gemeente veel geld bij elkaar gespaard door middel van o.a. allerlei acties. Zodoende heeft men een relatief kleine schuld van ruim drie ton.

Het kerkgebouw is ontworpen door het Architectenbureau De Putter & Laban te Kapelle (Z.) i.s.m. met ir. M. Vissers te Haarlem. Dankzij een gulle sponsor bevat de kerk glas-inloodramen, gemaakt door glazenier Peter Clijnsen uit Terneuzen, voorstellende de wonderbare visvangst. Een schrijnwerker uit de gemeente bracht houtsnijwerk aan op de kansel.

Geref. Kerken (vrijg.)

Beroepen te Zevenbergen: D. Ophoff, kandidaat te Kampen. Bedankt voor Zeist: L.W. de Graaff te Zuidlaren.

Doctoraal examen

KAMPEN - Aan de Theologische Universiteit slaagden voor het doctoraal examen de heren P.F. de Boer te Emmeloord, C. Geelhoed te Kampen, W.H. de Groot te Ede, N.M. van Ommeren te Huizen, J.H. Tempelman te Bergtheim, R.J. Vreugdenhil te Emmeloord en J. van der Wal te Dronten.

Geref. Kerken (syn.)

Aangenomen naar Leeuwarden-West (als missionair toeruster voor de stad Leeuwarden en het aanloopgebied): J. Strikwerda te Franeker (voor de miss. toerusting P.S. Friesland-Noord); naar Sexbierum: J. de Vries te Doezum.

Geref. Gemeenten

Beroepen te Uddel: C.A. van Dieren te Stolwijk; te Nieuwerkerk (Zld.): J.J. Tanis te Lisse.

Geen nieuwe theologiestudenten

ROTTERDAM - Het curatorium van de Theologische School in Rotterdam heeft deze maand geen vrijmoeidigheid kunnen vinden nieuwe studenten toe te laten tot het volgen van de lessen, aldus een mededeling in 'De Saambinder', orgaan van de Gereformeerde Gemeenten.

Het curatorium: „Dit is een zaak die ons tot droefheid stemt en ook in de gemeenten als teleurstelling zal worden ervaren. Ongetwijfeld rijzen er vele vragen. Geve de Heere ons genade om met deze nood voor Zijn Aangezicht in te keren.”

Wel konden drie studenten worden bevoorrad na het vierde jaar, twee naar het derde jaar (daarmee de bevoegdheid ontvangend in de gemeenten te proponeren) en drie naar het tweede jaar.

De P. Honkoop zag zich vanwege zijn gezondheidsstoestand genoodzaakt zijn taak als docent te verminderen, terwijl docent L. Blok als vaste docent met ingang van het volgende studiejaar meer uren les zal gaan geven. Ten slotte werd ds. G.J. van Aalst benoemd tot hulppredicant om - indien nodig - enkele lessen te geven.

Ned. Herv. Kerk

Beroepen te Sommelsdijk: G. Mulder te Nieuwerkerk aan den IJssel; te Waal-Koog en Den Hooft: H.R. Betting te Halle. Aangenomen naar Breda: A. Heringa te Usselo; naar Tilburg: R. Luijk te Genereen.

Bedankt voor Terneuzen: A.H. Groen te Waarde; voor Stolwijk: L. Kruijmer te Lunteren.

Beroepbaar: mev. C. Nicolaij Veluwelaan 48a, 8443 AE Heerenvveen, tel: 05130-32973; ds. J.A. Woudenberg, Bornestraat 94, 7607 KT Almelo, tel: 05490-27020.

Toegelaten tot de evangeliebediening: mev. D.H. Bos, Gang 7, 2242 KD Wassenaar, tel: 01751-17041.

Toegelaten tot de evangeliebediening en beroepbaar: mev. J.B. Quick-Verweij, Brabantstraat 164, 2408 GD Alphen aan den Rijn, tel: 01720-25281; B. Seelmeijer, Mondriaanlaan 5, 1701 TB Heerhugowaard, tel: 02207-15420; J. van der Sleen, Patrijlsaan 11, 3738 GC Maartensdijk, tel: 03461-4089.

Theoloog ds. F.H. Breukelman overleden

AMSTERDAM (ANP) - De hervormde theoloog ds. F.H. Breukelman is maandag op 76-jarige leeftijd in zijn woonplaats Amsterdam overleden. Hij was van 1969 tot 1981 docent hermeneutiek en bijbelse theologie aan de theologische faculteit van de Universiteit van Amsterdam. Daarvoor was hij lange tijd hervormd predikant (in Ritthem en Simonsdaven).

Breukelman beschouwde zichzelf als een leerling van dr. K.H. Miszkotte, „bij wie ik niet, in de schaduw kan staan”, zoals hij in 1986 zei toen in de Westerkerk zijn 70e verjaardag werd gevierd.

Breukelman werd door prof. dr. H. van Niftrik naar de Amsterdamse faculteit gehaald. Vanaf 1985 was hij medewerker van prof. dr. E.J. Beker. Breukelman, die nooit geprovoerde is, werd een van de theologen van de 'Amsterdamse School', een richting in de theologie die buiten de Amsterdamse faculteit nooit veel aanhang of waardering heeft gekregen. Van zijn Bijbelse Theologie zijn drie cahiers verschenen. Het grootste deel van zijn oeuvre „is nog ongepubliceerd en slechts gedeeltelijk toegankelijk via her en der rondgaande, gestencidee bladen”, schreef zijn zoon ds. F.H. Breukelman jr. in bovengenoemde feestbundel.

Boek 'Ik ben een gelukkige theoloog' uit Schillebeeckx verdedigt vrouwelijke priesters

ROME (CNS) - Kerkleiders moeten rooms-katholieken erop voorbereiden vrouwelijke priesters te accepteren door er „met veel respect, vriendelijk en rustig” over te spreken. Dat zegt de Nijmeegse rooms-katholieke prof. dr. E. Schillebeeckx (78) in het boek 'Ik ben een gelukkige theoloog', dat deze maand in Italië verschenen is.

Er bestaan volgens Schillebeeckx geen theologische obstakels voor priesterwijding van vrouwen. De kerk riskeert „pijnlijke schisma's” als mensen er niet op zijn voorbereid de verandering te accepteren, zei hij in een uitgebreid interview met de Italiaanse journalist Francesco Stazzari, dat voor zover bekend niet in het Nederlands zal verschijnen.

„Uitsluiting van vrouwen uit de geestelijkheid is een louter culturele kwestie, die niet langer relevant is”, aldus Schillebeeckx. Volgens hem koos Christus ervoor, dat er vrouwen waren onder zijn nabije volgelingen. „In een moderne samenleving kunnen vrouwen alle beroepen uitoefenen”, voegde hij daaraan toe.

„Vrouwen zijn actiever dan mannen in het kerkelijk leven, maar ze ontbreken in leidinggevende functies en in de rechtspraak. Dat is discriminatie.” Volgens hem was het besluit van de Anglicaanse Kerk van

Engeland om vrouwen tot priester te wijden „een belangrijke kans voor de oecumene”. „Veel katholieken denken er tegenwoordig ook zo over”, meende hij. Paus Johannes Paulus II noemde het besluit juist een tegenslag voor de oecumene.

Schillebeeckx toonde zich ook voorstander van getrouwd priesterschap. „Als het celibaat geen keuze wordt, zal de kerk met serieuze problemen te kampen krijgen” wegens het tekort aan priesters, zei hij. Duizenden priesters „zijn vertrokken wegens het celibaat”. Dat leidt ertoe dat in veel parochies de mis niet gevierd kan worden. De paus heeft daarentegen regelmatig de waarde van het celibaat onderstreept.

Aanval Irak

VATICANSTAD (RTR) - Het Vaticaan heeft geen oordeel over de Amerikaanse aanval op Irak, „omdat het niet weet wat de redenen zijn die tot de aanval hebben geleid”. Dat zei de woordvoerder van het Vaticaan. De Heilige Stoel betreurde dat bij de aanval burgers om het leven zijn gekomen en waarschuwde dat de aanval tot meer spanning in de Golf kan leiden.

„Uiteraard betreurt het staatssecretariaat (het Vaticaanse ministerie van buitenlandse zaken) het verlies van onschuldige levens”.

(van onze red. kerkelijk leven)

PRETORIA - Wij willen niet oproepen tot geweld als middel om de positie van de blanke Afrikaners veilig te stellen. Maar de Zuidafrikaanse regering moet met haar toegesproken om de niet-blanke en niet-blank geweld vragen. Die boodschap hebben leiders van het rechtse Zuidafrikaanse Volksfront overgebracht aan het bestuur van de grote en invloedrijke Nederlands-Gereformeerde Kerk. De NG-Kerk op haar beurt heeft het Volksfront op het hart gebonden in ieder geval geen geweld te gebruiken en ook oog te hebben voor de belangen en de rechten van de niet-blanke bevolkingsgroepen.

Van het recente gesprek tussen Volksfront en NG-Kerk worden mededelingen gedaan

Leider van het rechtse Volksfront nu in top van bestuur NG-Kerk

Rechtse Afrikanen in gesprek met kerk: regering moet niet om geweld vragen

(van onze red. kerkelijk leven)

In het jongste nummer van *Die Kerkbode*, het officiële orgaan van de NG-Kerk. Het Volksfront is een overkoepelende instelling waarin allerlei rechtse organisaties zijn vertegenwoordigd. Onder de leiders van het Volksfront is generaal Constant Viljoen, oud-opperbevelhebber van de Zuidafrikaanse strijdkrachten. Viljoen, die als ouderling deel uitmaakte van de Algemene Synode van de NG-Kerk in 1990, is juist dezer dagen benoemd in de Algemene Sinodale Commissie van deze kerk. Deze commissie fungeert als het dagelijks bestuur van de NG-Kerk.

Hachelijk

Generaal Viljoen heeft de NG-Kerk voorgehouden dat hij weet wat oorlog is en dat hij niet graag tot geweld zou oproepen. Maar „als het zelfbeschikkingsrecht van de blanke

Afrikaners niet erkend wordt, zal er een hachelijke situatie in Zuid-Afrika ontstaan”, aldus Viljoen. „De regering en iedereen in dit land moet begrijpen dat er een opleving van Afrikaanse nationalisme zal komen als er niet een duidelijke politieke oplossing komt voor de blanken in een nieuw Zuid-Afrika.” Viljoen vindt, dat de regeringspolitiek van de afgelopen jaren heeft geleid tot „onbillijke verdeling van bepaalde groepen” en tot „een onaanvaardbare benadeling van onder meer de Afrikaners”.

Prof. Johan Heyns, de onderzetter van de Algemene Sinodale Commissie van de NG-Kerk, heeft de Volksfrontleiders gevraagd, toch voor alle mogelijke wegen te onderzoeken voordat het middel van geweld ook maar in het vizier komt. De gereformeerde theologie, aldus Heyns, sluit geweldadig verzet niet onder

alle omstandigheden uit. Maar als geweld niet duidelijk een doel dient dat in overeenstemming is met Gods Woord, moet het radicaal worden afgewezen.

Een grote fout

Generaal Viljoen gaf te kennen, dat naar zijn mening de kerk de taak heeft de regering ervan te overtuigen, dat de verlangens van de Afrikaners billijk zijn en dat niet te snel algemene verkiezingen moeten worden gehouden. Viljoen zei het „een grote fout” te vinden wanneer zulke verkiezingen volgend jaar april gehouden zouden worden.

Het dagelijks bestuur van de NG-Kerk heeft de leiders van het Volksfront voorgehouden, dat het zoeken van zelfbeschikkingsrecht voor volken op zichzelf genomen wel aanvaardbaar is uit christelijk-ethisch

oogpunt. Maar dan moet dat wel op zodanig wijze gebeuren, dat het billijk is voor alle bevolkingsgroepen in het land.

Op dit laatste punt wordt ook ingegaan in het hoofdstuk van hetzelfde nummer van *Die Kerkbode*. Daarbij wordt gewezen op het „verstrengelde” karakter van de Zuidafrikaanse samenleving. „Dwangmaatregelen en een verplaatsing van mensen tegen hun wil om zo tegemoet te komen aan een bepaalde groep die zelfbeschikking eist, deugen niet. En geweld om dat doel te bereiken, is eveneens onaanvaardbaar.”

Hartzenberg

Aan het gesprek met de leiding van de NG-Kerk werd ook deelgenomen door dr. Ferdi Hartzenberg, die onlangs werd benoemd als opvolger van dr. Andries Treurnicht als leider van de rechtse Konservatieve Party (KP). Hartzenberg is lid van de Afrikaanse Protestantse Kerk, die zich enkele jaren geleden op voornamelijk politieke gronden afscheidde van de grote NG-Kerk. In een vraaggesprek met *Die Kerkbode* zegt Hartzenberg dat hij als KP-leider graag zou deelnamen aan een gesprek tussen de NG-Kerk en zijn partij. De afgelopen jaren zijn er nogal wat spanningen geweest tussen de KP en de NG-Kerk, dit tegen de achtergrond van de steun van de NG-leiding aan het beleid van president De Klerk.

Hartzenberg wijst op de spanningen die ontstaan, doordat er in elke kerk leden van verschillende politieke partijen zijn. „In de kerk moet geen politiek bedreven worden. Elk heeft zijn eigen terrein en men moet elkaars terreinen respecteren. Dat stelt de kerk in staat om op de beste manier inhoud te geven aan haar taak, namelijk het brengen van de Boodschap aan al haar leden.”

Bijna helft van Amerikanen neemt Bijbel letterlijk

PRINCETON (RNS) - Bijna de helft van de volwassen Amerikanen (49 procent) ziet de Bijbel als het woord van God, dat letterlijk genomen dient te worden. Dat blijkt uit een recent Gallup-onderzoek, gebaseerd op telefonische interviews met een representatieve groep van vijfhonderd tieners van 13 tot 17 jaar en duizend volwassenen. In 1963 hadden nog twee op de drie volwassen Amerikanen een fundamentalistische bijbelvisie.

Van alle tieners zegt 39 procent de Bijbel van kapt tot kapt letterlijk te nemen, maar de tieners boven de 15 jaar geloven dit in mindere mate. Terwijl 45 procent van de tieners tussen 13 en 15 jaar de Bijbel letterlijk neemt, geldt dit slechts voor 31 procent van de tieners vanaf 16 jaar.

46 procent van de jongeren en 49 procent van de volwassenen ziet de Bijbel daarentegen als het geïnspireerde Woord van God, dat soms figuurlijk opgevat moet worden. Voor 14 procent van de jongeren en 16 procent van de volwassenen is de Bijbel niet meer dan een oud boek met fabels, legenden, geschiedenis en morele opvattingen die door mensen op schrift zijn gesteld.

Bijdragen: J.E. Hopman, R.C. Wiskerke

Signalement

Geen dominee

Veel mensen willen de komende tijd op vakantie, dominees ook. Als ze schoolgaande kinderen hebben en deze willen meenemen, moeten ze zich aan de schoolvakanties houden. Dat dit tot 'problemen' kan leiden, blijkt bij voorbeeld in de Geref. Kerken (vrijg.) te Bunschoten-Spakenburg. Daar zijn dit jaar alle tien de predikanten tussen 21 en 31 juli met vakantie. Een van hen blijft weliswaar thuis, maar is dan in principe niet beschikbaar.

Ds. C.J. Mewe van de Geref. Kerk van Spakenburg-Zuid vertelt desgevraagd, dat hij belast was met het zoeken van een predikant buiten de dorpsgrenzen die stand-by kan zijn. Hij dacht dit in één morgen te hebben afgehandeld, maar dat viel tegen. Omdat hij zelf binnenkort op vakantie gaat, moet hij de opdracht doorgeven aan een collega.

In de regio Gooi en Eemland kon ds. Mewe geen enkele predikant vinden die tussen 21 en 31 juli beschikbaar is. Ook de emeritus predikanten blijken, voorzover ds. Mewe ze heeft kunnen bereiken, afwezig te zijn. Zijn hoop is nog gevestigd op een niet-emeritus uit Amersfoort, die tussen 21 en 31 juli gewoon aan het werk zal zijn. Maar deze predikant is momenteel niet bereikbaar... Hij is op vakantie.

Ds. Mewe wijst erop dat niet alle vrijgeref. predikanten van Bunschoten-Spakenburg naar het buitenland gaan. In noodgevallen zijn degenen die in Nederland verblijven wel op te roepen.

Dus als je de minste kans wilt lopen teruggeroepen te worden, ga je als predikant zo ver mogelijk weg, concluderen we. Ds. Mewe gaat wijselijk niet al te diep op deze stelling in. Hij tekent er nog bij aan dat predikanten zich met het kiezen van hun vakantiebestemming wel eens laten leiden door de wens niet te hoeven preken tijdens hun rustperiodes. Over de tien dominee-loze dagen maakt ds. Mewe zich niet al te druk. „We hebben gelukkig ouderlingen. Er zijn ook ouderlingen die eventueel een begravenstoespraak kunnen houden. Het is misschien niet wat de mensen het lief-

ste willen, al is het de vraag of je daar je oren naar moet laten hangen. Maar nogmaals: bij calamiteiten kan er in die periode echt wel een predikant beschikbaar zijn.” R.C.W.

Hoofdkwartier

Lange tijd leek het erop, dat het nationaal hoofdkwartier annex leefgemeenschap van de Jehovah's Getuigen in de Emmense buurt-schap Noordborge zou verhuizen. Een toename van werkzaamheden zoals het drukken van 'De Wachttore' en 'Ontwaakt' maakte dit noodzakelijk. Maar door een Europese reorganisatie binnen dit Genootschap hoeft er in Nederland helemaal niet meer gedrukt te worden. Het wegvallen van de Europese binnengrenzen maakte het namelijk financieel aantrekkelijker het drukwerk in het Duitse Selters (Taurus) te laten doen, vertelt woordvoerder J. Crans. De drukkerij is er enorm uitgebreid. „Zodoende is de belangrijkste reden om te verhuizen komen te vervallen.”

In het nabije verleden zocht het Genootschap naar mogelijke heden elders in het land neer te strijken. Zo werden een groot aantal gemeenten in de provincie Gelderland aangeschreven, maar de heer Crans ontkent dat de voorkeur alleen naar Gelderland uitging. „Het moest een centraal gelegen lokatie zijn, maar wel buiten de Randstad. Tegelijk bleven we met de gemeente Emmen in onderhandeling.”

Momenteel wordt door het Emmense Wachttore bijbel- en tractaatgenootschap nauwelijks iets gedrukt. Wel vinden er de voorbereidende plaats voor het laten drukken van de bladen, het zogenaamde pre-press-werk.

Wat blijft er nog meer over als het drukken bij geloofsgenoten in Duitsland wordt uitbesteed? De heer Crans deelt mee, dat het aantal Jehovah's Getuigen in Nederland 32.000 bedraagt, verdeeld over 375 gemeenten. Daarnaast zijn er zo'n 20.000 belangstellenden. „Al

De Noorderkerk in Spakenburg

die mensen vragen om speciale geestelijke zorg. We doen veel aan vertaalwerk en we beantwoorden brieven.” Ook is er sprake van distributie van de vele lectuur naar de gemeenten toe. De lectuur komt in wel 150 verschillende talen binnen, nodig voor de circa veertig „anders-talige” gemeenten en groepen die het Genootschap telt.

In Emmen werken zo'n 125 vrijwilligers voor het Wachttoregenootschap. Zonder enig salaris dus, maar wel met kost en inwoning. Op het 5,5 ha grote bedrijfsterrein staan daarvoor kleine woonappartementen ter beschikking en een wasserij en een centrale keuken. „We gebruiken de maaltijden altijd gezamenlijk”, licht Crans toe.

Wat de Europese reorganisatie verder voor Emmen in petto zal hebben, kan Crans niet zeggen. Maar dat uitbreiding (lees nieuwbouw) toch nodig zal zijn, daar twijfelt hij - gezien „de gestage groei

van ons werk” - niet aan.

Catecheet

Het Jaarboek der Nederlandse Hervormde Kerk bevat dit jaar voor het eerst een lijst met catecheten, oftewel de 'bezitters testamentium catecheet'. Het zijn mensen met een afgeronde hbo-opleiding theologie. Na een 'toelatingsgesprek' met het Centrum voor Educatie, afdeling opleidingen, mogen ze dienstbaar zijn binnen de Hervormde Kerk.

De lijst bevat ruim 300 namen. Je kunt je afvragen waarom nu pas de catecheten voor het voellicht worden gebracht. „Een beetje vlijerij zit er wel achter”, meent perschef J.A. Bijsterveld. Zo in de trant van: 'Julie mogen ook in het boek'. Daarna serius: „De meeste mensen die een testimonium hebben, doen dat meestal voor hun eigen bevrediging en niet onmiddellijk om er een baan aan over te houden.” Een minderheid verleent dus bij-